

τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα⁹, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε· καὶ τοῖς τὰς περιστεράς πωλοῦ-¹⁶
σιν εἶπεν, Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν
οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνήσθη-¹⁷
σαν δὲ¹⁰ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν,
Ὁ ζήλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ¹¹ με. ἀπεκρίθησαν¹⁸
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, Τί σημεῖον δει-
κνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς¹⁹
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Λύσατε τὸν ναὸν τούτον, καὶ ἐν
τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι,²⁰
Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ὠκοδομήθη ὁ ναὸς
οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;
ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.²¹
ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ²²
αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς¹². καὶ ἐπίστευσαν τῇ
γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα, ἐν τῇ²³
έορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεω-
ροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. αὐτὸς δὲ ὁ²⁴
Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἐαυτὸν¹³ αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν
γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις²⁵
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε
τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος III.
ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· οὗτος ἦλθε²
πρὸς τὸν Ἰησοῦν¹ νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ῥαββί,
οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδείς
γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς,
ἐὰν μὴ ἡ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς³
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις
γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν

⁹ τὰ κέρματα¹² οἱ. (ν) αὐτοῖς¹⁰ οἱ. δὲ¹³ αὐτόν¹¹ καταφάγεται¹ αὐτόν

- 4 τοῦ Θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος, Πῶς
 δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὢν; μὴ δύνα-
 ται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελ-
 5 θεῖν καὶ γεννηθῆναι; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ
 Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
 6 τοῦ Θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ
 ἐστὶ· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά
 7 ἐστὶ. μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι, Δεῖ ὑμᾶς γεννη-
 8 θῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ
 τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν
 ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεν-
 9 νημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἀπεκρίθη Νικόδημος
 καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;
 10 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ διδά-
 11 σκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἶδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὃ
 ἑώρακαμεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν
 12 οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ
 πιστεύετε, πῶς, ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια,
 13 πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρα-
 νόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ
 14 ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ². καὶ καθὼς Μωσῆς
 ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ
 15 τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς
 αὐτὸν³ μὴ ἀπόληται ἀλλ'⁴ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
 16 Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ
 πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν
 17 αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ⁵
 εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα

² Marg. om. ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ

⁴ om. μὴ ἀπόληται, ἀλλ'

³ ἐν αὐτῷ

⁵ om. αὐτοῦ

σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ¹⁸
κρίνεται· ὁ δὲ⁶ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ
πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυ-¹⁹
θεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι
μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν
τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράστων μισεῖ τὸ²⁰
φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ
τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται²¹
πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν
Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ²²
αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν· καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ'
αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτί-²³
ζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ
ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. οὕτω²⁴
γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.
ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου²⁵
μετὰ Ἰουδαίων⁷ περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς²⁶
τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ, Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ
σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἵδε
οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, Οὐ δύναται ἄνθρωπος²⁷
λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ἢ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον,²⁸
Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος
εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμ-²⁹
φίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ
ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου·
αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκείνον δεῖ³⁰
αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

⁶ *om.* δὲ⁷ Ἰουδαίου

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν
 ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ·
 ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστὶ⁸.
 32 καὶ⁹ ὁ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ
 33 τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν
 αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς
 34 ἐστιν. ὣν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ
 λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεός¹⁰ τὸ Πνεῦμα.
 35 ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ
 36 χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν
 αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθὼν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ
 ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

IV. Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρι-
 σαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ
 2 βαπτίζει ἢ Ἰωάννης (καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ
 3 ἐβάπτισεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ), ἀφῆκε τὴν
 Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
 4, 5 ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. ἔρ-
 χεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην
 Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ
 6 Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰα-
 κώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας
 ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ὦρα ἦν ὥσεί' ἕκτη.
 7 ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ.
 8 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι πιεῖν. οἱ γὰρ μα-
 9 θηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα
 9 τροφὰς ἀγοράσωσι. λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ
 Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν
 αἰτεῖς, οὗσης γυναικὸς Σαμαρεΐτιδος; (οὐ γὰρ συγ-
 10 χρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεΐταις².) ἀπεκρίθη Ἰησοῦς

⁸ Marg. om. ἐπάνω πάντων ἐστὶ

⁹ (, for .) om. καὶ

¹⁰ om. (ν) ὁ Θεός ¹ ὥς

² Marg. om. (οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεΐταις.)